

2012

Η ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ ΤΗΣ ΠΟΡΤΟΓΑΛΙΑΣ ΚΑΙ ΟΙ ΔΙΜΕΡΕΙΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΕΣ- ΕΜΠΟΡΙΚΕΣ ΣΧΕΣΕΙΣ ΕΛΛΑΔΟΣ – ΠΟΡΤΟΓΑΛΙΑΣ.

ΕΤΗΣΙΑ ΕΚΘΕΣΗ 2012

[Η εφαρμογή του προγράμματος δημοσιονομικής προσαρμογής είχε σημαντικές συνέπειες στην κατανάλωση και την επένδυση με αποτέλεσμα την συρρίκνωση της πορτογαλικής οικονομίας το 2012 κατά 3,2%, ενώ προβλέπεται ύφεση σε επίπεδα του 2,3% και το 2013. Επανεκκίνηση της οικονομίας προβλέπεται από το 2014, ενώ παράταση ενός έτους δόθηκε τον Σεπτέμβριο 2012 από την Τρόικα για την επίτευξη των δημοσιονομικών στόχων της τριετίας.]

Γραφείο Οικονομικών & Εμπορικών Υποθέσεων
Πρεσβεία της Ελλάδος στην Λισσαβώνα

ΠΙΝΑΚΑΣ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΩΝ

Η οικονομία της Πορτογαλίας και οι διμερείς ελληνο-πορτογαλικές οικονομικές-εμπορικές σχέσεις το 2012.....	3
Α ΜΕΡΟΣ: Η οικονομία της Πορτογαλίας το 2012.....	3
1. Εισαγωγή	3
1.1. Βασικά στοιχεία της πορτογαλικής οικονομίας.....	3
1.2. Δομή πορτογαλικής οικονομίας.....	4
2. Βασικά μακροοικονομικά μεγέθη.....	5
2.1. ΑΕΠ	5
2.2.Κρατικός Προϋπολογισμός.....	6
2.3. Δημόσιο Χρέος	7
2.4.Πληθωρισμός	7
2.5.Απασχόληση-Μισθοί	8
2.6. Ισοζύγιο πληρωμών	8
2.6.1. Εξωτερικό εμπόριο	9
2.6.2. Άμεσες Ξένες Επενδύσεις.....	10
3. Ιδιωτικοποιήσεις-Μεταρρυθμίσεις	12
Β ΜΕΡΟΣ: Οι διμερείς εμπορικές&οικονομικές σχέσεις Ελλάδος-Πορτογαλίας το 2012. ..	13
1. Διμερείς εμπορικές σχέσεις Ελλάδας-Πορτογαλίας.....	13
2.Επενδύσεις	16
2.1.Ελληνικές επενδύσεις στην Πορτογαλία	16
2.2.Πορτογαλικές επενδύσεις στην Ελλάδα	16
3. Επισκέψεις-Εκδηλώσεις	17
4. Λοιπά	17
5. Συμπεράσματα	17

Η οικονομία της Πορτογαλίας και οι διμερείς ελληνο-πορτογαλικές οικονομικές-εμπορικές σχέσεις το 2012.

Α ΜΕΡΟΣ: Η οικονομία της Πορτογαλίας το 2012

1. Εισαγωγή

1.1. Βασικά στοιχεία της πορτογαλικής οικονομίας

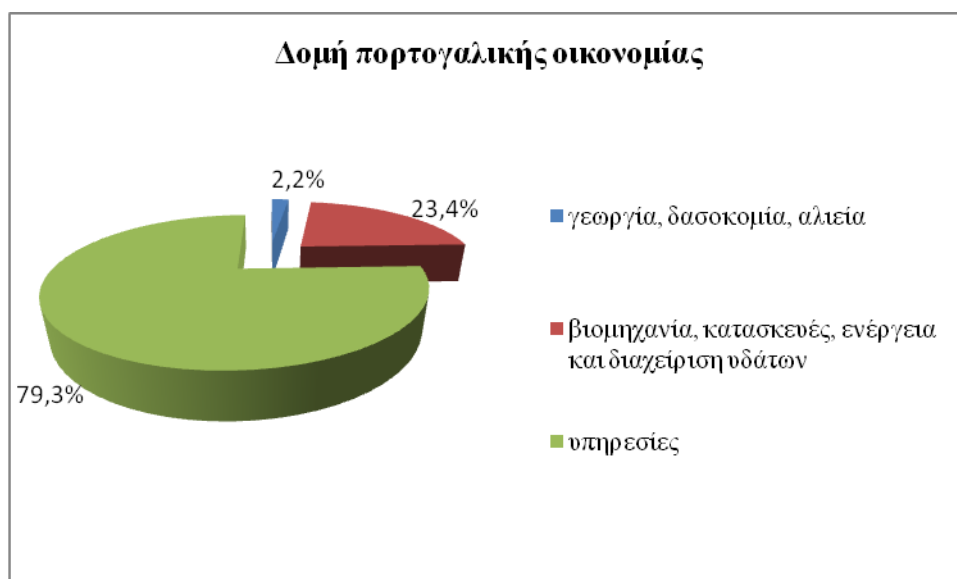
Επίσημη ονομασία		Δημοκρατία της Πορτογαλίας
Γεωγραφική έκταση	92.212 τετρ.χλμ	
Πληθυσμός (εκ.)	10,594 (2012)	
Ενεργός Πληθυσμός (εκ.)	5,455 (2012)	
κάτοικοι/τ.χλμ	114,3 (2012)	
πρωτεύουσα	Λισσαβόνα (2,1 εκ. κάτοικοι)	
Θρήσκευμα	Ρωμαιοκαθολικό	
Γλώσσα	Πορτογαλικά	
ΑΕΠ σε τιμές αγοράς (ευρώ)	165,387 δις (2012)	
ΑΕΠ κατά κεφαλήν (ευρώ)	15.635 (2012)	

Πηγή: Κρατική Στατιστική Υπηρεσία Πορτογαλίας

1.2. Δομή πορτογαλικής οικονομίας

Όπως και στις περισσότερες ευρωπαϊκές χώρες, όσον αφορά τη δομή της πορτογαλικής οικονομίας, το βασικότερο χαρακτηριστικό της τελευταίας δεκαετίας είναι η μεγέθυνση του τομέα των υπηρεσιών. Το 2012 η γεωργία, η δασοκομία και η αλιεία συνεισέφεραν μόλις κατά 2,2% στο ΑΕΠ (σε σύγκριση με 24% το 1960 και 2,1% το 2011) απασχολώντας 10,5% του ενεργού πληθυσμού (έναντι 9,9% το 2011), ενώ η βιομηχανία, κατασκευές, ενέργεια και διαχείριση υδάτων συνεισέφεραν αντίστοιχα ποσοστά 23,4% και 25,6% στο ΑΕΠ και την απασχόληση (περίπου στα ίδια επίπεδα με το 2011). Το υπόλοιπο τμήμα της οικονομίας αφορά υπηρεσίες, σε ποσοστό 79,3% επί του ΑΕΠ (έναντι 74,5% το 2011), όπου απασχολείται το 63,9% του εργατικού δυναμικού της χώρας.

Όπως καταδεικνύουν τα στατιστικά στοιχεία, χαρακτηριστική είναι η στροφή του εργατικού δυναμικού στον αγροτικό τομέα και η μείωση της απασχόλησης στην βιομηχανία. Κατά τα λοιπά η δομή της οικονομίας κατά το 2012 δεν παρουσίασε σημαντικές αλλαγές, πέραν της συνέχισης της τάσης αύξησης της συνεισφοράς του κλάδου των υπηρεσιών στο ΑΕΠ της χώρας.

Πέρα από την επέκταση του τομέα των υπηρεσιών, σημαντικές αλλαγές συντελέστηκαν στον τομέα της μεταποίησης, ο οποίος εκσυγχρονίστηκε με την ενσωμάτωση τεχνολογιών και την σταδιακή αντικατάσταση της παραδοσιακής μεταποιητικής βιομηχανίας από νέους κλάδους που συνεισέφεραν στην ανάπτυξη της πορτογαλικής οικονομίας, όπως βιομηχανία αυτοκινήτων και ανταλλακτικών, ηλεκτρονικών, ενέργειας, φαρμάκων, καθώς και νέες τεχνολογίες.

Σημειώνεται ότι στην αύξηση του κλάδου των υπηρεσιών συμβάλλει κατά πολύ η γεωγραφική θέση και το ήπιο μεσογειακό κλίμα, που έχουν δώσει ώθηση στην πορτογαλική τουριστική βιομηχανία.

Στον τομέα της ενέργειας, ιδιαίτερα αναπτυγμένος είναι ο κλάδος των Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας. Σύμφωνα με στοιχεία του Συνδέσμου Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας Πορτογαλίας, το 2012 η παραγωγή ηλεκτρικής ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές ανήλθε σε ποσοστό 38% επί του συνόλου της καταναλισκόμενης ενέργειας στη χώρα, ποσοστό μειωμένο σε σχέση με το 2011, οπότε ανήλθε σε 46%. Ωστόσο, εάν δεν συνυπολογισθεί η

παραγωγή υδροηλεκτρικής ενέργειας, η παραγωγή ηλεκτρικής ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές ανέρχεται σε ποσοστό 27%, έναντι 25% το 2011. Ανωτέρω οφείλεται στην αύξηση κατά 11% της παραγωγής αιολικής ενέργειας, η οποία συνεισφέρει 20% στη συνολικά παραγόμενη ενέργεια από ανανεώσιμες πηγές.

Τέλος, επισημαίνεται το μέγεθος της παραοικονομίας, η οποία εμφανίζει επεκτατική τάση, φθάνοντας ποσοστά πολύ υψηλά για τις αναπτυγμένες οικονομίες. Σύμφωνα με έκθεση της Ε. Επιτροπής για την καταπολέμηση της απάτης και της φοροδιαφυγής, το ποσοστό της παραοικονομίας στην Πορτογαλία ανέρχεται σε 23%, έναντι 22,1% του κοινοτικού μέσου όρου. Στο ποσοστό αυτό συνεισφέρουν κυρίως κλάδοι της γεωργίας και των υπηρεσιών, με προεξέχουσες την εστίαση, πώληση ενδυμάτων και τις κατασκευές.

2. Βασικά μακροοικονομικά μεγέθη

Από το τέλος του 2009, η σταδιακή ανάκαμψη της διεθνούς ζήτησης και των οικονομιών των εμπορικών εταιρών της Πορτογαλίας, επέτρεψε την επάνοδο σε θετικούς δείκτες και στην πορτογαλική οικονομία, η οποία κατέγραψε ανάπτυξης της τάξης του 1,4% το 2010, κυρίως χάρις στην ανάκαμψη των εξαγωγών. Ωστόσο, η εξάπλωση της κρίσης χρέους στην ευρωζώνη από το 2010 επιδείνωσε τις συνθήκες πρόσβασης στις χρηματαγορές για την Πορτογαλία, η οποία ήδη βρισκόταν σε επιβαρυνμένη κατάσταση λόγω υψηλού εξωτερικού χρέους, στασιμότητας και υψηλών δημοσιονομικών ελλειμμάτων. Ο συνδυασμός των παραγόντων αυτών έθεσε μη βιώσιμα τα δημόσια οικονομικά της χώρας, καθιστώντας αναπόφευκτη την προσφυγή στον μηχανισμό στήριξης του Διεθνούς Νομισματικού Ταμείου, της Ε.Επιτροπής και της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας, και την υπογραφή τον Μάιο 2011 Μνημονίου, το οποίο περιελάμβανε βοήθεια ύψους 78 δις ευρώ, αλλά και την εφαρμογή προγράμματος αυστηρής δημοσιονομικής πειθαρχίας.

2.1. ΑΕΠ

Η εφαρμογή του προγράμματος δημοσιονομικής προσαρμογής είχε σημαντικές συνέπειες στην κατανάλωση και την επένδυση με αποτέλεσμα την συρρίκνωση της πορτογαλικής οικονομίας το 2012 κατά 3,2% (έναντι 1,6% το 2011), ενώ προβλέπεται ύφεση σε επίπεδα του 2,3% και το 2013 (έναντι αρχικής πρόβλεψης ανάκαμψης), και επανεκκίνηση της οικονομίας (+0,6%) προβλέπεται από το 2014.

Η εξέλιξη της ύφεσης ανά τρίμηνο το 2012 είχε ως εξής:

ΑΕΠ μεταβολή %	2011	2012	1 ^ο τρίμηνο 2012	2 ^ο τρίμηνο 2012	3 ^ο τρίμηνο 2012	4 ^ο τρίμηνο 2012	1 ^ο τρίμηνο 2013
	-1,6	-3,2	-2,3	-3,2	-3,6	-3,8	-4,0

Πηγή: Κρατική Στατιστική Υπηρεσία Πορτογαλίας

Καθοριστική για το επίπεδο της ύφεσης που κατεγράφη ήταν η επιδείνωση της συρρίκνωσης της εγχώριας ζήτησης (-7,2%), και κυρίως η μείωση των επενδύσεων κατά 14,5%, καθώς και η συρρίκνωση της ιδιωτικής και δημόσιας κατανάλωσης κατά 5,6% και 4,4% αντίστοιχα. Αντίθετα, θετική ήταν η συνεισφορά της καθαρής εξωτερικής ζήτησης επί της εξέλιξης του ΑΕΠ, η οποία αυξήθηκε κατά 3,8%, λόγω της μείωσης των εισαγωγών, παρά την επιβράδυνση του ρυθμού αύξησης των εξαγωγών.

Ο δείκτης οικονομικής δραστηριότητας κυμάνθηκε σε -3,3%, η βιομηχανική παραγωγή συρρικνώθηκε περαιτέρω κατά 2,9% και ο όγκος συναλλαγών κατά 9,7%. Περαιτέρω συρρίκνωση -18,5% κατέγραψε ο κλάδος των κατασκευών, έναντι αντίστοιχης επίδοσης -10,7% το 2011.

Συμβολή στην διαμόρφωση του ΑΕΠ ως %

	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012
Εγχώρια ζήτηση	1,5	0,9	2,2	1,0	-3,6	0,9	-6,2	-7,2
Εξωτερική ζήτηση	-0,8	0,5	0,2	-1,0	0,6	0,5	4,6	3,8
μεταβολή ΑΕΠ %	0,8	1,4	2,4	0,0	-2,5	1,4	-1,6	-3,2

Πηγή: Κρατική Στατιστική Υπηρεσία Πορτογαλίας

2.2.Κρατικός Προϋπολογισμός

Το 2012, το δημοσιονομικό έλλειμμα του κρατικού προϋπολογισμού ανήλθε σε 8,898 δις ευρώ (6,4% επί του ΑΕΠ), αυξημένο κατά 2,2 ποσοστιαίες μονάδες σε σχέση με το 2011. Την ίδια περίοδο το πρωτογενές έλλειμμα αυξήθηκε σε 3,3 δις ευρώ, 2% επί του ΑΕΠ έναντι 0,4% το 2011. Τα κρατικά έσοδα μειώθηκαν κατά 4,3%, λόγω της μείωσης της εισπραχίας άμεσων και έμμεσων φόρων κατά 9,5% και 4,7% αντίστοιχα. Την ίδια περίοδο, οι συνολικές κρατικές δαπάνες παρέμειναν στα ίδια επίπεδα σε σχέση με το προηγούμενο έτος, λόγω της αύξησης των δαπανών εξυπηρέτησης χρέους κατά 13,8%, οποία αντισταθμίστηκε μεταξύ άλλων περικοπών από τη μείωση των δαπανών προσωπικού κατά 18,1%.

Επισημαίνεται ότι ο στόχος δημοσιονομικού ελλείμματος για το 2012 ήταν 5%. Ωστόσο, σύμφωνα με την πορτογαλική κυβέρνηση, εάν χρησιμοποιηθεί η λογιστική μέθοδος του Προγράμματος Δημοσιονομικής Προσαρμογής, τότε το έλλειμμα μειώνεται σε 4,7% επί του ΑΕΠ, οπότε επιτυγχάνεται ο στόχος που είχε τεθεί από την Τρόικα. Σε αυτήν την περίπτωση υπολογίζονται τα έσοδα από την ιδιωτικοποίηση της ANA (0,7% επί του ΑΕΠ), η κεφαλαιακή ενίσχυση της κρατικής τράπεζας Caixa Geral de Depósitos (0,5% επί του ΑΕΠ), η κεφαλαιακή ενίσχυση της Sagestamo, SGPS, SA (0,5% επί του ΑΕΠ) και η απομείωση στοιχείων ενεργητικού από την μεταβίβαση της BPN (0,1%).

Εκτέλεση προϋπολογισμού 2008-2012 % ΑΕΠ

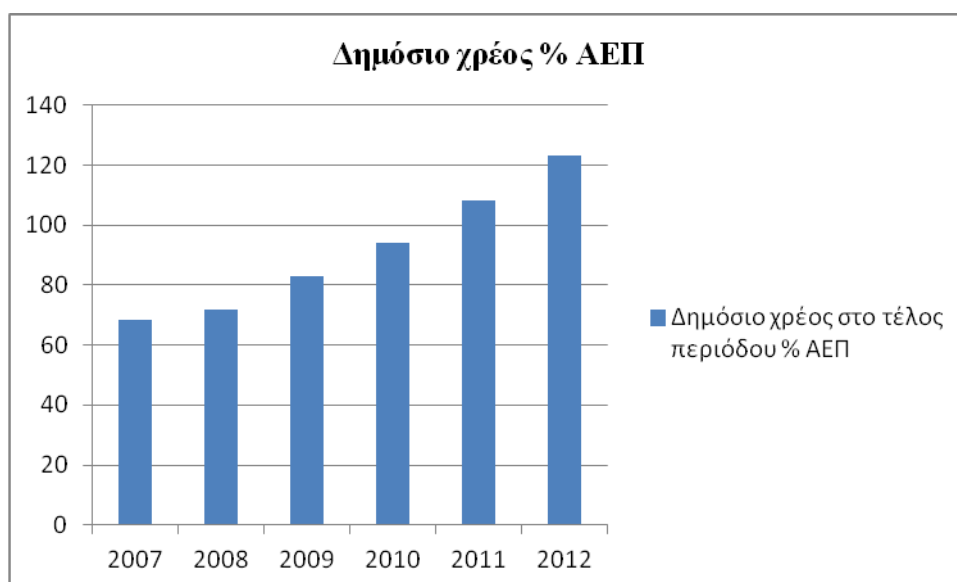
	2008	2009	2010	2011	2012	2013e	2014e
Έσοδα	41,1	39,6	41,6	45	41		
Δαπάνες	44,7	49,7	51,5	49,4	47,4		
Δημοσιονομικό έλλειμμα	-3,6	-10,2	-9,8	-4,2	-6,4	-5,5	-4
Πρωτογενές Έλλειμμα	-0,6	-7,3	-7	-0,4	-2		
Ανάπτυξη	0,0	-2,5	1,4	-1,6	-3,2	-2,3	0,6

Πηγή: Banco de Portugal

2.3. Δημόσιο Χρέος

Το **δημόσιο χρέος** εκτιμάται στο τέλος του 2012 σε 123% επί του ΑΕΠ, έναντι 108,3% το προηγούμενο έτος. Το Υπουργείο Οικονομικών και το Διεθνές Νομισματικό Ταμείο προβλέπουν σταθεροποίηση και οριακή συρρίκνωση του δημοσίου χρέους το 2013, ενώ η πρόβλεψη του ΟΟΣΑ αναφέρει δημόσιο χρέος 127,7% για το 2013 και 132,1% το 2014.

	2007	2008	2009	2010	2011	2012
Δημόσιο χρέος στο τέλος περιόδου % ΑΕΠ	68,3	71,6	83,1	94	108,3	123
Μεταβολή ετήσια %	-1	3,3	11,5	10,3	14,3	14,7

Πηγή: Banco de Portugal

Η αύξηση του δημοσίου χρέους οφείλεται στην ανοδική πορεία των πληρωμών τόκων που ανήλθαν σε ποσοστό 4,4% (έναντι 4,1% το προηγούμενο έτος). Οι πληρωμές τόκων αυξήθηκαν λόγω της αύξησης του συνολικού χρέους, η οποία ωστόσο αντισταθμίσθηκε εν μέρει από τη μείωση του επιτοκίου το 2012 από 4% σε 3,7%.

2.4. Πληθωρισμός

Η μέση ετήσια τιμή του πληθωρισμού για το 2012 κυμάνθηκε σε 2,8% (έναντι 3,6% το προηγούμενο έτος).

%	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013e
Σύνολο	3,3	2,5	2,1	3,0	2,4	2,7	-0,9	1,4	3,6	2,8	0,7
Αγαθά	2,4	1,6	1,9	3,2	2,2	2,4	-2,4	1,7	4,4	2,5	
Τρόφιμα	2,6	1,4	0,1	3,6	2,8	4,2	-2,5	0,4	3	3,4	
Μη επεξεργασμένα	2,1	0,0	-0,5	3,2	3,0	0,6	-4,3	0,7	2,9	2,8	
Επεξεργασμένα	3,1	2,8	0,8	4,1	2,6	8,1	-0,9	0,2	3,1	4,0	
Βιομηχανικά	2,4	1,8	2,8	3,0	1,9	1,4	-2,3	2,4	5,2	2,0	
Μη ενεργειακά	1,8	0,8	1,0	1,5	1,4	-0,2	-0,8	-0,7	1,4	-2,1	
Ενεργειακά	4,9	5,4	10,0	8,1	3,5	6,6	-8,0	9,5	12,8	9,5	
Υπηρεσίες	4,6	3,9	2,5	2,7	2,8	3,1	1,3	1,0	2,4	3,2	

Πηγή: Κρατική Στατιστική Υπηρεσία Πορτογαλίας

2.5. Απασχόληση-Μισθοί

Η εφαρμογή του προγράμματος δημοσιονομικής προσαρμογής είχε σημαντικές επιπτώσεις στην απασχόληση, με αποτέλεσμα την εκτίναξη του ποσοστού ανεργίας στο 15,7% στο τέλος του 2012. Η απασχόληση μειώθηκε κατά μέσο όρο το 2012 κατά 4,2%, ενώ η ανεργία αυξήθηκε σε όλες τις κατηγορίες εργατικού δυναμικού, αγγίζοντας πάνω από 710.700 εργαζομένους. Το μέσο ποσοστό ανεργίας αυξήθηκε σε ετήσια βάση κατά 3%, με την ανεργία στους νέους 15-24 να εκτοξεύεται σε 37,8%, ενώ με κριτήριο το φύλο οριακά μεγαλύτερο ποσοστό ανεργίας καταγράφεται στους άνδρες (17,1%) έναντι των γυναικών (16,8%).

Δείκτες αγοράς εργασίας-ποσοστιαίες μεταβολές

	2007	2008	2009	2010	2011	2012
Πληθυσμός	0,2	0,2	0,1	0,0	0,09	-0,5
Ενεργός πληθυσμός	0,5	0,3	-0,7	0,0	-0,7	-0,9
Συνολική απασχόληση	0,2	0,5	-2,8	-1,5	-2,8	-4,2
Ανεργία	8,0	7,6	9,5	10,8	12,7	15,7

Πηγή: Κρατική Στατιστική Υπηρεσία Πορτογαλίας

Διαθέσιμο εισόδημα ιδιωτών (ποσοστιαία ονομαστική μεταβολή)

	2009	2010	2011	2012
Ακαθάριστο διαθέσιμο εισόδημα	-0,4	3	-1,3	-0,9
Πραγματική ιδιωτική κατανάλωση	-2,4	2,6	-3,8	-5,6
Αποταμίευση	10,9	10,1	9,1	11,6
Δείκτης Κόστους Εργασίας	-	-1,4	-0,7	-3,8
Μέσος μισθός		3	3,6	-0,4

Πηγή: Banco de Portugal

2.6. Ισοζύγιο πληρωμών

-Το 2012 η δυνατότητα του κράτους για χρηματοδότηση της πορτογαλικής οικονομίας, όπως αυτή αντικατοπτρίζεται στο έλλειμμα του ισοζυγίου τρεχουσών συναλλαγών + ισοζυγίου κεφαλαίου, ανήλθε σε 1,313δισ ευρώ (0,3% επί του ΑΕΠ), έναντι καθαρής ανάγκης δανεισμού της Πορτογαλίας για χρηματοδότηση από το εξωτερικό 8,9δισ ευρώ (5,6% επί του ΑΕΠ) το 2011.

-Το έλλειμμα του ισοζυγίου τρεχουσών συναλλαγών μειώθηκε σε 2,5δισ ευρώ, κυρίως χάρις στη συρρίκνωση κατά 33% του ελλείμματος στο εμπορικό ισοζύγιο.

-Επιδείνωση κατεγράφη στην διεθνή επενδυτική θέση της Πορτογαλίας, η οποία μειώθηκε σε -192,78δισ ευρώ (έναντι -179,4 δισ ευρώ το προηγούμενο έτος).

ΔΙΑΡΘΡΩΣΗ ΙΣΟΖΥΓΙΟΥ ΠΛΗΡΩΜΩΝ 2009-2012

(σε εκ. ευρώ)	2009	2010	2011	2012
Ισοζύγιο τρεχουσών συναλλαγών	-18.402	-18.269	-11.982	-2.557
Αγαθά	-17.794	-19.186	-14.205	-8.582
Υπηρεσίες	5.985	6.661	7.697	8.693
Εισοδήματα	-8.728	-7.939	-8.464	-6.422
Τρέχουσες μεταβιβάσεις	2.135	2.195	2.990	3.755
Ισοζύγιο κεφαλαιακών μεταβιβάσεων	1.393	1.941	2.124	3.870
Ισοζύγιο χρηματοοικονομικών συναλλαγών	17.486	15.575	9.757	-1.786
Ισοζύγιο τρεχουσών συναλλαγών+ισοζύγιο κεφαλαίου	-17.009	-16.328	-9.859	1.313

Πηγή: Banco de Portugal

2.6.1. Εξωτερικό εμπόριο

Η τάση ανάκαμψης των πορτογαλικών εξαγωγών επιβραδύνθηκε το 2012, εξαιτίας της κρίσης στην ευρωζώνη. Οι πορτογαλικές εξαγωγές αγαθών σημείωσαν αύξηση κατά 5,8% (έναντι προηγούμενης αύξησης 16,5%), ενώ οι εισαγωγές αγαθών μειώθηκαν κατά 5,1%, με αποτέλεσμα την συρρίκνωση του εμπορικού ελλείμματος κατά 33%, σε 10,9 δισ ευρώ έναντι 16,4 δισ την αντίστοιχη περίοδο του προηγούμενου έτους, ανεβάζοντας το ποσοστό κάλυψης εισαγωγών από εξαγωγές σε 81% (έναντι 72,4% το 2011).

Εξωτερικό Εμπόριο Πορτογαλίας 2007-2012							
	2007	2008	2009	2010	2011	2012	Μεταβολή % 2012/2011
Εξαγωγές	38.294.061	38.847.346	31.696.763	36.762.238	42.828.033	45.323.953	5,83
Εισαγωγές	59.926.542	64.193.885	51.378.500	57.053.114	59.229.298	56.234.324	-5,06
Εμπορικό έλλειμμα	21.632.481	25.346.539	19.681.737	20.290.876	16.401.265	10.910.371	-33,48

Πηγή: Κρατική Στατιστική Υπηρεσία Πορτογαλίας

Οι εξαγωγές προς κοινοτικές χώρες αυξήθηκαν οριακά κατά 1%, ενώ οι εξαγωγές προς Τρίτες Χώρες κατέγραψαν σαφή αύξηση της τάξης του 20%. Η μείωση των εισαγωγών οφείλεται κυρίως στην μείωση κατά 7,3% των εισαγωγών από κοινοτικές χώρες, ενώ οριακή αύξηση κατέγραψαν οι εισαγωγές από μη κοινοτικές χώρες.

Η σύνθεση των εμπορικών εταίρων της Πορτογαλίας παρέμεινε εν πολλοίς αμετάβλητη. **Βασικοί προμηθευτές** παραμένουν η Ισπανία (31,8%), η Γερμανία (11,5%), η Γαλλία (6,6%) και η Ιταλία (5,3%). Το ποσοστό εισαγωγών από χώρες της ΕΕ επί του συνόλου μειώθηκε από 73,6% σε 71,8%, καθώς αυξήθηκαν κατά 20% οι εισαγωγές από τρίτες χώρες. Οι εισαγωγές αφορούσαν κυρίως, κατά φθίνουσα σειρά κατ' αξία εισαγωγών, τις κατηγορίες ορυκτών καυσίμων (20,6%), μηχανών και συσκευών (14,7%), χημικών (11,1%) και αγροτικών προϊόντων (10,8%), συνεισφέροντας συνολικά 57% στο σύνολο των πορτογαλικών εισαγωγών. Πτώση κατέγραψαν οι εισαγωγές οχημάτων και υλικού μεταφορών, συνεισφέροντας στο σύνολο κατά 8,4% έναντι 10,6% το 2011.

Όσον αφορά τους **βασικούς πελάτες** της Πορτογαλίας, η Ισπανία παραμένει με ποσοστό 22,5% ο βασικός προορισμός των πορτογαλικών εξαγωγών, αν και με μικρότερο μερίδιο της αγοράς έναντι του προηγούμενου έτους. Ακολουθεί η Γερμανία (12,3%), η Γαλλία (11,8%) και η Αγκόλα (6,6%). Το 71,1% των πορτογαλικών εξαγωγών κατευθύνθηκε σε χώρες της ΕΕ, κυρίως Ισπανία, Γερμανία και Γαλλία. Οι ΗΠΑ ανέβηκαν στην έβδομη θέση ως προορισμός πορτογαλικών εξαγωγών, (μπροστά από την Ιταλία), ενώ η Κίνα κατέστη ο δέκατος σημαντικότερος πελάτης της Πορτογαλίας (στη θέση της Βραζιλίας). Οι πορτογαλικές εξαγωγές το 2012 αφορούσαν, κυρίως, μηχανές και συσκευές (15,1%), οχήματα και υλικό μεταφορών (11,7%), ορυκτά-καύσιμα (8,5%), κοινά μέταλλα, πλαστικά-ελαστικά, χημικά, κ.ά..

2.6.2. Άμεσες Ξένες Επενδύσεις

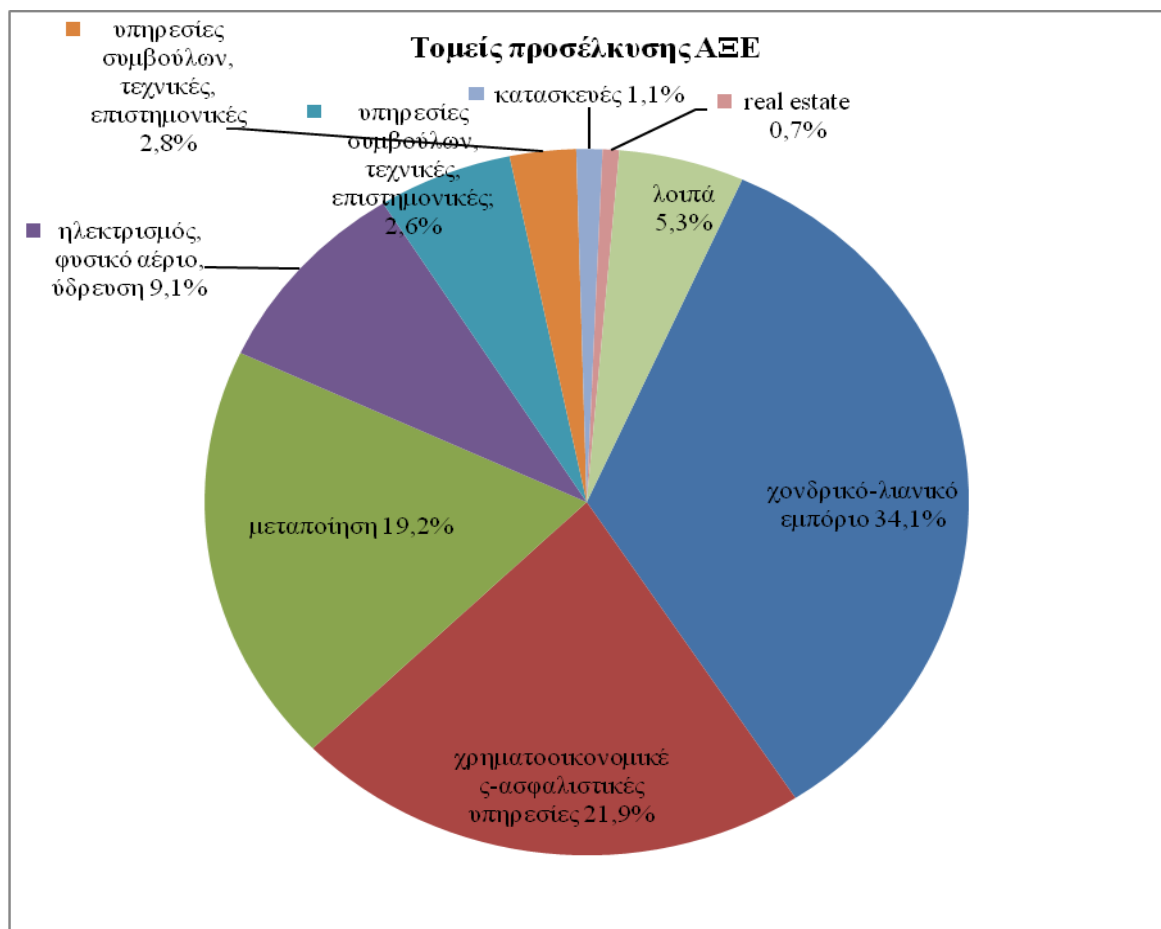
Την τελευταία πενταετία, οι **ακαθάριστες Άμεσες Ξένες Επενδύσεις που εισρέουν στην πορτογαλική οικονομία** κυμαίνονται μεταξύ 32-43 δις ευρώ και προορίζονται σε τομείς έντασης τεχνολογίας και καινοτομίας, το προϊόν των οποίων απευθύνεται σε αγορές του εξωτερικού. Το 2012 οι ακαθάριστες άμεσες ξένες επενδύσεις μειώθηκαν σε 39,3 δις ευρώ (-8,9% έναντι του 2011). Οι καθαρές εισροές άμεσων ξένων επενδύσεων ανήλθαν σε 6,9 δις ευρώ, σημειώνοντας μείωση κατά 13,5%, σε σχέση με το προηγούμενο έτος. Το απόθεμα άμεσων ξένων επενδύσεων στο τέλος 2012 ανερχόταν σε 88,8 δις ευρώ, αυξημένο κατά 2,7% σε ετήσια βάση.

Κύριοι τομείς προσέλκυσης ξένων επενδύσεων το 2012 ήταν το χονδρικό και λιανικό εμπόριο (34%), χρηματοοικονομικές και ασφαλιστικές υπηρεσίες 22%, καθώς και ο τομέας της μεταποίησης (19%).

Η πλειοψηφία των άμεσων ξένων επενδύσεων στην Πορτογαλία προέρχεται από την ΕΕ, σε ποσοστό 91%, ενώ μόλις το 9% προέρχεται από τρίτες χώρες. Η Ισπανία, η Γαλλία το Ηνωμένο Βασίλειο και η Ολλανδία είναι οι σημαντικότεροι επενδυτές, ενώ από μη κοινοτικές χώρες μόνο η Ελβετία συγκαταλέγεται στους 10 μεγαλύτερους επενδυτές στην Πορτογαλία, κατά το 2012.

Κατά την τελευταία πενταετία, οι **ακαθάριστες επενδύσεις της Πορτογαλίας στο εξωτερικό** κυμαίνονται σε 7-20 δις ευρώ, κυρίως προς Ισπανία και Βραζιλία. Το 2012 οι ακαθάριστες πορτογαλικές άμεσες ξένες επενδύσεις μειώθηκαν κατακόρυφα σε 9δις ευρώ (έναντι 15,6δις ευρώ το 2011), στα επίπεδα του 2009-2010. Οι καθαρές πορτογαλικές άμεσες ξένες επενδύσεις μειώθηκαν σε 1,5δις ευρώ, όχι όμως στα επίπεδα της διετίας 2009-2010 (-5,7εκ. ευρώ). Το απόθεμα των πορτογαλικών ΑΞΕ τον Δεκέμβριο 2012 ανερχόταν σε 54δις ευρώ, μειωμένο κατά 3,2% σε ετήσια βάση.

Οι πορτογαλικές εταιρείες εξακολούθησαν να επενδύουν στο εξωτερικό κυρίως στους τομείς χρηματοοικονομικών-ασφαλιστικών υπηρεσιών (76%) με την Ολλανδία τον βασικό προορισμό σε ποσοστό 59%. Ακολουθεί η Ισπανία (13%), η Βραζιλία (7%), η Αγκόλα (4%), το Λουξεμβούργο, οι ΗΠΑ, η Ρωσία, η Πολωνία, η Μοζαμβίκη, κλπ.

Πηγή: AICEP

3. Ιδιωτικοποιήσεις-Μεταρρυθμίσεις

-Ιδιωτικοποίηση **REN** (Φεβρουάριος 2012), διαχειριστή του δικτύου διανομής ηλεκτρικής ενέργειας και φυσικού αερίου. Στρατηγικός επενδυτής είναι η κινεζική State Grid με ποσοστό 25%, έναντι 387,15 εκ. ευρώ, ενώ ποσοστό 15% του κεφαλαίου περιήλθε στην Oman Oil, έναντι 205,06 εκ. ευρώ. Το πορτογαλικό κράτος διατηρεί μειοψηφική συμμετοχή ύψους 11%.

-Ανεβλήθη για την προσεχή διετία η ιδιωτικοποίηση του κρατικού πορτογαλικού αερομεταφορέα **TAP**. Μοναδικός υποψήφιος για την αγορά της TAP ήταν ο Εβραίο-κολομβιανός επιχειρηματίας German Efromovich, ο οποίος δεν κατόρθωσε να παράσχει τις τραπεζικές εγγυήσεις που ζητούσε η πορτογαλική κυβέρνηση, η οποία δεν απεδέχθη την προσφορά του (Δεκέμβριος 2012).

-Ιδιωτικοποίηση **ANA** (Δεκέμβριος 2012). Εκχώρηση, για την προσεχή πενήνταετία, της ANA έναντι 3,08 δις ευρώ στον γαλλικό όμιλο Vinci, ο οποίος πρόκειται να πραγματοποιήσει επενδύσεις ύψους 400 εκ. ευρώ στο αεροπορικό δίκτυο της χώρας εκχωρεί στην Vinci τα αεροδρόμια Λισσαβώνας, Πόρτο, Φάρο, Μπέζα, τέσσερα αεροδρόμια στις Αζόρες και δύο αεροδρόμια στη Μαδέρα.

Το 2013 το ενδιαφέρον εστιάζεται στην ιδιωτικοποίηση των Ναυπηγείων Viana de Castelo, της κρατικής τηλεόρασης RTP, της εταιρείας διαχείρισης αποβλήτων EGP, της εταιρείας σιδηροδρομικών εμπορευματικών μεταφορών CP Carga και των ταχυδρομείων CTT.

Λοιπές μεταρρυθμίσεις:

- Απόσυρση μέτρου μείωσης εργοδοτικών εισφορών και αύξησης των ασφαλιστικών εισφορών των εργαζομένων και επαναφορά ενός εκ των επιδομάτων διακοπών σε δημοσίους υπαλλήλους και συνταξιούχους.
- **απελευθέρωση των τιμών παροχής ηλεκτρικής ενέργειας και φυσικού αερίου σε τελικούς καταναλωτές,**
- μείωση των προσόδων των εταιρειών παραγωγής **ηλεκτρικής ενέργειας.** Συγκεκριμένα, βάσει των σχετικών αποφάσεων, αφενός περικόπτονται κατά 30% οι τιμές συμπαραγωγής, αφετέρου καταργείται η εγγύηση ισχύος,
- αναδιαπραγμάτευση συμβάσεων δημοσίου-ιδιωτικού τομέα
- **απλούστευση διαδικασιών υλοποίησης Πορτογαλικού Εθνικού Στρατηγικού Πλαισίου Αναφοράς (ΕΣΠΑ)**
- επιβολή **έκτακτης εισφοράς 4%** επί του φορολογητέου εισοδήματος του 2013, οποία ουσιαστικά επιβαρύνει τον μέσο φορολογικό συντελεστή κατά δύο ποσοστιαίες μονάδες.
- **μείωση των φορολογικών κλιμάκων από οκτώ σε πέντε,** μέτρο από το οποίο η κυβέρνηση αναμένει αύξηση του μέσου φορολογικού συντελεστή κατά 1,4%
- σημαντική **αύξηση του φόρου ακίνητης περιουσίας**
- **αύξηση της φορολόγησης κεφαλαίου από 25 σε 28%**
- αύξηση της φορολόγησης καταθέσεων
- αύξηση φόρου καπνού και αγαθών πολυτελείας.

Ανωτέρω έχουν ως αποτέλεσμα την αύξηση του μέσου φορολογικού συντελεστή κατά 20%, από 9,8 σε 11,8%, ενώ ο μέγιστος φορολογικός συντελεστής ξεπερνά το 50%, ανερχόμενος σε 54,5%.

Β' ΜΕΡΟΣ: Οι διμερείς εμπορικές & οικονομικές σχέσεις Ελλάδος-Πορτογαλίας το 2012.

1. Διμερείς εμπορικές σχέσεις Ελλάδας-Πορτογαλίας

ΠΕΡΙΟΔΟΣ ΑΝΑΦΟΡΑΣ	ΠΡΟΕΛΕΥΣΗ/ ΠΡΟΟΡΙΣΜΟΣ	ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ ΠΡΟΪΟΝΤΟΣ	ΠΟΡΤΟΓΑΛΙΚΕΣ ΕΙΣΑΓΩΓΕΣ	ΠΟΡΤΟΓΑΛΙΚΕΣ ΕΞΑΓΩΓΕΣ	ΙΣΟΖΥΓΙΟ
			€	€	€
2012	ΣΥΝΟΛΟ		56.234.324.896	45.323.953.353	-10.910.371.543
	ΕΕ		40.402.329.179	32.196.528.611	-8.205.800.568
	ΤΡΙΤΕΣ ΧΩΡΕΣ		15.831.995.717	13.127.424.742	-2.704.570.975
	ΕΛΛΑΔΑ	ΣΥΝΟΛΟ	114.968.897	190.413.806	75.444.909
		ΧΩΡΙΣ ΟΡΥΚΤΑ ΚΑΥΣΙΜΑ	114.808.917	115.319.081	510.164
2011	ΣΥΝΟΛΟ		59.229.298.987	42.828.033.392	-16.401.265.595
	ΕΕ		43.610.286.590	31.872.738.055	-11.737.548.535
	ΤΡΙΤΕΣ ΧΩΡΕΣ		15.619.012.397	10.955.295.337	-4.663.717.060
	ΕΛΛΑΔΑ	ΣΥΝΟΛΟ	126.282.227	131.828.501	5.546.274
		ΧΩΡΙΣ ΟΡΥΚΤΑ ΚΑΥΣΙΜΑ	126.143.708	106.402.636	-19.741.072
ΜΕΤΑΒΟΛΗ % 2012/2011	ΣΥΝΟΛΟ		-5,06	5,83	-33,48
	ΕΕ		-7,36	1,02	-30,09
	ΤΡΙΤΕΣ ΧΩΡΕΣ		1,36	19,83	-42,01
	ΕΛΛΑΔΑ	ΣΥΝΟΛΟ	-8,96	44,44	1260,28
		ΧΩΡΙΣ ΟΡΥΚΤΑ ΚΑΥΣΙΜΑ	-8,99	8,38	-102,58

Πηγή: Κρατική Στατιστική Υπηρεσία Πορτογαλίας

Το 2012, ο όγκος του διμερούς εμπορίου Ελλάδας Πορτογαλίας αυξήθηκε κατά 18,3% έναντι του 2011 (όπως και κατά το προηγούμενο έτος), χάρις στην αύξηση των πορτογαλικών εξαγωγών στην Ελλάδα κατά 44% (έναντι 22% το προηγούμενο έτος), ενώ οι πορτογαλικές εισαγωγές από την Ελλάδα μειώθηκαν κατά 9%.

Οι εισαγωγές από την Ελλάδα συνεισέφεραν ποσοστό 0,2% επί του συνόλου των πορτογαλικών εισαγωγών, τοποθετώντας την Ελλάδα στην 46^η θέση ως προμηθευτή της Πορτογαλίας. Επισημαίνεται, επίσης, το υψηλό ποσοστό αύξησης των πορτογαλικών εξαγωγών προς την Ελλάδα, σε σύγκριση με το αντίστοιχο ποσοστό αύξησης του συνόλου των πορτογαλικών εξαγωγών στον κόσμο και στην ΕΕ κατά την ίδια περίοδο. Η Ελλάδα κατατάσσεται στην 23^η θέση ως πελάτης της Πορτογαλίας, με ποσοστό 0,6% επί του συνόλου των πορτογαλικών εξαγωγών. Αντίστοιχα, ενώ οι πορτογαλικές εισαγωγές από τις χώρες της ΕΕ συρρικνώθηκαν κατά 7,4%, οι εισαγωγές από την Ελλάδα μειώθηκαν σε μεγαλύτερο ποσοστό.

Όσον αφορά το αποτέλεσμα του εμπορικού ισοζυγίου, ανωτέρω είχαν ως αποτέλεσμα εμπορικό έλλειμμα εις βάρος της Ελλάδος ύψους 75,5 εκ. ευρώ (έναντι 5,5 εκ. ευρώ το 2011). Ανωτέρω εξέλιξη οφείλεται σχεδόν αποκλειστικά στην αύξηση των

εξαγωγών ορυκτών καυσίμων από την Πορτογαλία στην Ελλάδα την εν λόγω περίοδο. Αν εξαιρέσουμε τα καύσιμα, το εμπορικό ισοζύγιο είναι σχεδόν ισοσκελισμένο, επιδεινωμένο, ωστόσο σε σχέση με το προηγούμενο έτος οπότε ήταν πλεονασματικό για την Ελλάδα κατά σχεδόν 20 εκ. ευρώ.

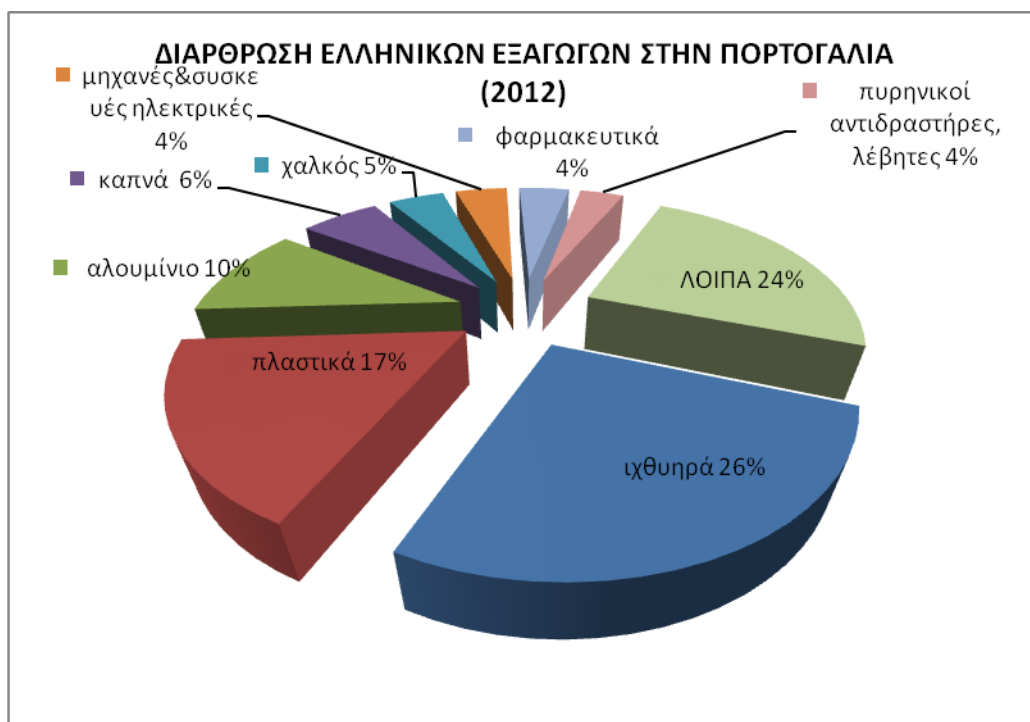
Οι εξαγωγές ελληνικών προϊόντων στην Πορτογαλία αφορούσαν την περίοδο αυτή, κατά φθίνουσα σειρά, ιχθυηρά (26%), πλαστικά (17%), αλουμίνιο (10%), καπνά (6%), χαλκός (4%). Επισημαίνεται η μικρή διαφοροποίηση των ελληνικών εξαγωγών καθώς οι τρεις πρώτες κατηγορίες συνιστούν το 53% του συνόλου, ενώ οι 8 πρώτες συνιστούν το 77%.

Αύξηση κατέγραψαν οι ελληνικές εξαγωγές στους κλάδους: χαλκός και τεχνουργήματα αυτού (+77%), παρασκευάσματα λαχανικών, καρπών&φρούτων (+62%), ενδύματα και συμπληρώματα ενδύματος πλεκτά (+59%), συνθετικές ίνες μη συνεχείς (+36%), βαμβάκι (+19%). Η μείωση του συνόλου των εξαγωγών οφείλεται στην πτώση που κατεγράφη στις εξαγωγές γυαλιού (-49%), φαρμακευτικών (-44%), πλαστικών (-21%).

Οι ελληνικές εισαγωγές από την Πορτογαλία απαρτίστηκαν κυρίως από ορυκτά καύσιμα (40%), χημικά (10%), μηχανές-συσκευές (9%), πλαστικά (8%), χαρτί και χαρτόνια (7%), τρόφιμα ποτά (5%), ενδύματα (5%), κοινά μέταλλα (3%), κλπ.. Η αύξηση των ελληνικών εισαγωγών από την Πορτογαλία το 2012 οφείλεται κυρίως στην κατακόρυφη αύξηση (+194%) των εισαγωγών ορυκτών καυσίμων ύψους 75,5 εκ. ευρώ. Επίσης, σημαντική αύξηση κατέγραψαν οι εισαγωγές χημικών (+171%), μηχανών-συσκευών (+56%), προϊόντα ζωικού βασιλείου (+53%). Μείωση αντίθετα κατεγράφη κυρίως στις εισαγωγές της Ελλάδος από την Πορτογαλία τροφίμων-ποτών (-34%), ειδών κλωστοϋφαντουργίας (-30%), δερμάτινων ειδών (-29%).

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Σ.Ο.	ΠΟΡΤΟΓΑΛΙΚΕΣ ΕΙΣΑΓΩΓΕΣ								
	ΠΡΟΕΛΕΥΣΗ						ΜΕΡΙΔΙΟ ΕΙΣΑΓΩΓΩΝ ΚΑΤΗΓΟΡΙΑΣ ΕΠΙ ΣΥΝΟΛΟΥ ΕΙΣΑΓΩΓΩΝ ΑΠΟ ΕΛΛΑΔΑ (2012)	ΜΕΡΙΔΙΟ ΕΙΣΑΓΩΓΩΝ ΑΠΟ ΕΛΛΑΔΑ ΕΠΙ ΣΥΝΟΛΟΥ ΠΟΡΤΟΓΑΛΙΚΩΝ ΕΙΣΑΓΩΓΩΝ (2012)	ΜΕΡΙΔΙΟ ΕΙΣΑΓΩΓΩΝ ΑΠΟ ΕΛΛΑΔΑ ΕΠΙ ΣΥΝΟΛΟΥ ΠΟΡΤΟΓΑΛΙΚΩΝ ΕΙΣΑΓΩΓΩΝ (2011)
	ΣΥΝΟΛΟ			ΕΛΛΑΔΑ					
	ΠΕΡΙΟΔΟΣ ΑΝΑΦΟΡΑΣ								
	2012	2011	ΜΕΤΑΒΟΛΗ 2012/2011	2012	2011	ΜΕΤΑΒΟΛΗ 2012/2011			
€	€	%	€	€	%	%	%	%	
03: ΨΑΡΙΑ ΚΑΙ ΜΑΛΛΑΚΟΣΤΡΑΚΑ, ΜΑΛΑΚΙΑ ΚΑΙ ΑΛΛΑ ΑΣΠΟΝΔΥΛΑ ΥΔΡΟΒΙΑ	1.337.321.604	1.377.970.007	-2,95	30.140.998	28.963.379	4,07	26,22	2,25	2,10
39: ΠΛΑΣΤΙΚΑ	2.351.632.590	2.467.091.589	-4,68	19.948.892	25.387.112	-21,42	17,35	0,85	1,03
76: ΑΛΟΥΜΙΝΙΟ	538.979.306	649.522.985	-17,02	11.925.164	13.139.259	-9,24	10,37	2,21	2,02
24: ΚΑΠΝΑ	233.791.209	212.237.588	10,16	7.009.949	7.376.953	-4,98	6,10	3,00	3,48
74: ΧΑΛΚΟΣ ΚΑΙ ΤΕΧΝΟΥΡΓΗΜΑΤΑ ΑΥΤΟΥ	555.491.266	663.532.221	-16,28	5.135.796	2.906.942	76,67	4,47	0,92	0,44
85: ΜΗΧΑΝΕΣ, ΣΥΣΚΕΥΕΣ ΚΑΙ ΥΛΙΚΑ ΗΛΕΚΤΡΙΚΑ	4.078.228.931	4.480.299.308	-8,97	4.892.956	4.757.095	2,86	4,26	0,12	0,11
30: ΦΑΡΜΑΚΕΥΤΙΚΑ	2.109.317.941	2.120.706.324	-0,54	4.739.679	8.437.076	-43,82	4,12	0,22	0,40
84: ΠΥΡΗΝΙΚΟΙ ΑΝΤΙΔΡΑΣΤΗΡΕΣ, ΛΕΒΗΤΕΣ	4.210.813.525	4.622.019.697	-8,90	4.128.298	4.650.647	-11,23	3,59	0,10	0,10
52: ΒΑΜΒΑΚΙ	342.684.605	442.254.904	-22,51	3.577.958	3.017.365	18,58	3,11	1,04	0,68
34: ΣΑΠΟΥΝΙΑ, ΑΛΙΣΙΒΕΣ, ΚΕΡΙΑ ΤΕΧΝΗΤΑ	339.489.575	359.016.687	-5,44	3.065.818	3.260.641	-5,97	2,67	0,90	0,91
55: ΣΥΝΘΕΤΙΚΕΣ Ή ΤΕΧΝΗΤΕΣ ΙΝΕΣ, ΜΗ ΣΥΝΕΧΕΙΣ	203.627.387	251.409.426	-19,01	2.062.165	1.514.689	36,14	1,79	1,01	0,60
17: ΖΑΧΑΡΑ ΚΑΙ ΖΑΧΑΡΩΔΗ ΠΑΡΑΣΚΕΥΑΣΜΑΤΑ	288.705.376	315.194.903	-8,40	2.015.247	2.074.120	-2,84	1,75	0,70	0,66
31: ΛΙΠΑΣΜΑΤΑ	179.382.775	159.295.038	12,61	1.504.954	0		1,31	0,84	0,00
20: ΠΑΡΑΣΚΕΥΑΣΜΑΤΑ ΛΑΧΑΝΙΚΩΝ, ΚΑΡΙΦΩΝ ΚΑΙ ΦΡΟΥΤΩΝ Ή ΑΛΛΩΝ ΜΕΡΩΝ ΦΥΤΩΝ	274.547.841	284.949.299	-3,65	1.470.407	907.480	62,03	1,28	0,54	0,32
70: ΓΥΑΛΙ ΚΑΙ ΤΕΧΝΟΥΡΓΗΜΑΤΑ ΑΥΤΟΥ	288.020.434	341.096.286	-15,56	1.164.792	2.271.801	-48,73	1,01	0,40	0,67
61: ΕΝΔΥΜΑΤΑ ΚΑΙ ΣΥΜΠΛΗΡΩΜΑΤΑ ΤΟΥ ΕΝΔΥΜΑΤΟΣ, ΠΛΕΚΤΑ	784.093.108	897.124.294	-12,60	1.136.956	714.191	59,19	0,99	0,15	0,08
ΜΕΡΙΚΟ ΣΥΝΟΛΟ (16 ΠΡΩΤΕΣ ΚΑΤΗΓΟΡΙΕΣ/ΜΕ ΚΡΙΤΗΡΙΟ ΕΙΣΑΓΩΓΕΣ ΑΠΟ ΕΛΛΑΔΑ)	18.116.127.473	19.643.720.556	-7,78	103.920.029	109.378.750	-4,99	90,39	0,57	0,56
ΣΥΝΟΛΟ	56.234.324.896	59.229.298.987	-5,06	114.968.897	126.282.227	-8,96	100,00	0,20	0,21

Πηγή: Κρατική Στατιστική Υπηρεσία Πορτογαλίας

Πηγή: Κρατική Στατιστική Υπηρεσία Πορτογαλίας

2. Επενδύσεις

2.1. Ελληνικές επενδύσεις στην Πορτογαλία

-Εργοστάσιο παραγωγής εξηλασμένης πολυστερίνης Iberfibran, στο Onar, με συμμετοχή 65% της ελληνικής εταιρείας Fibran-Δ. Αναστασιάδης.

2.2. Πορτογαλικές επενδύσεις στην Ελλάδα

-Ο πορτογαλικός τραπεζικός όμιλος Millenium BCP εξαγόρασε το 2005 την συμμετοχή του ομίλου Interamerican στην Nova Bank και από το Δεκέμβριο του 2006 το τραπεζικό ίδρυμα μετονομάστηκε σε Millenium Bank. Η Τράπεζα, ωστόσο, στο πλαίσιο επαναπροσδιορισμού της στρατηγικής της στοχεύοντας σε αναδυόμενες αγορές Αφρικής και Λατινικής Αμερικής, εξέταζε την τελευταία διετία το ενδεχόμενο απόσυρσης της επένδυσης από την Ελλάδα. Εν τέλει, στις αρχές του 2013, ανακοινώθηκε η εξαγορά της Millenium Bank Ελλάδος από τον Όμιλο της Τράπεζας Πειραιώς, μετά από την πλήρη ανακεφαλαιοποίησή της με κεφάλαια ύψους 413 εκ. ευρώ.

-Ο όμιλος Sonae, μέσω της θυγατρικής για την ανάπτυξη και τη λειτουργία εμπορικών κέντρων Sonae Sierra, συμμετέχει σε δύο εμπορικά κέντρα, το Mediterranean Cosmos στη Θεσσαλονίκη (κοινοπραξία με την Lamda Developments και τον όμιλο Χαραγκιώνη) και το Pantheon Plaza στη Λάρισα (κοινοπραξία με την Rockspring). Εκκρεμεί η ανέγερση του εμπορικού κέντρου της κοινοπραξίας Sonae-Ομίλου στις εγκαταστάσεις του Ολυμπιακού Κέντρου Γαλατσίου.

Στην Ελλάδα δραστηριοποιούνται επίσης οι πορτογαλικοί όμιλοι Martifer με την Martifer Solar Hellas SA, η Petrotec SA με Petroassist Hellas Ltd για εγκαταστάσεις σταθμών πώλησης καυσίμων και η PLM με την PLM Hellas. Γραφεία και καταστήματα με τη μορφή franchise διαθέτουν οι Onebiz, Peter Murray και Salsa Jeans.

3. Επισκέψεις-Εκδηλώσεις

- Το 2012 δεν πραγματοποιήθηκαν επιχειρηματικές αποστολές ή επίσημες επισκέψεις οικονομικού-επιχειρηματικού ενδιαφέροντος από την Ελλάδα στην Πορτογαλία. Η Λισσαβώνα είχε ενταχθεί στο πρόγραμμα επιχειρηματικών αποστολών του ΟΠΕ έτους 2012, ωστόσο εν τέλει η αποστολή δεν πραγματοποιήθηκε λόγω περιορισμένου ενδιαφέροντος συμμετοχής.
- Ελληνική συμμετοχή, με προετοιμασία και παράθεση ελληνικών παραδοσιακών πιάτων, σε εκδήλωση για την προβολή της μεσογειακής διατροφής ως μνημείου άυλης πολιτιστικής κληρονομιάς της UNESCO, η οποία πραγματοποιήθηκε με πρωτοβουλία της Μαροκινής Πρεσβείας, παρουσία της Υπουργού Γεωργίας κας Α. Cristas.
- Απονομή χρυσού βραβείου στην κατηγορία φρουτώδους αγουρέλαιου στην εταιρεία «ΚΥΚΛΩΠΑΣ ΑΕ», σε Διεθνή Διαγωνισμό Εξαιρετικά Παρθένου Ελαιολάδου, Μπέζα-Απρίλιος 2012.

4. Λοιπά

Τον Οκτώβριο 2012 ο κρατικός πορτογαλικός αερομεταφορέας TAP PORTUGAL διέκοψε την απευθείας αεροπορική σύνδεση Λισσαβώνα-Αθήνα. Εν λόγω σύνδεση είχε επαναλειτούργησει από τον Ιούνιο 2011.

5. Συμπεράσματα

Στο πλαίσιο εφαρμογής του Προγράμματος Δημοσιονομικής Προσαρμογής και αυστηρών μέτρων δημοσιονομικής λιτότητας, το μεγαλύτερο πρόβλημα για την πορτογαλική οικονομία είναι η καλπάζουσα ανεργία και η επιβράδυνση της οικονομίας. Σημαντικές προκλήσεις είναι για την πορτογαλική κυβέρνηση η ενίσχυση της απασχόλησης, καθώς και η τόνωση της ρευστότητας στην αγορά και κυρίως αυτής των μικρομεσαίων επιχειρήσεων. Σύμφωνα με το Πρόγραμμα Δημοσιονομικής Προσαρμογής και τις προβλέψεις της Τρόικα και της Πορτογαλικής Κυβέρνησης η χώρα αναμένεται να επανέλθει στις αγορές και σε θετικούς ρυθμούς ανάπτυξης το 2014.

Όσον αφορά τις διμερείς εμπορικές σχέσεις, και δεδομένης της δυσμενούς οικονομικής συγκυρίας που εύλογα δημιουργεί αβεβαιότητα και περιορίζει την επιχειρηματική επέκταση, ειδικά μεταξύ των δυο ευρωπαϊκών χωρών που πλήττονται περισσότερο από την κρίση χρέους, εκτιμάται ότι η προσοχή θα πρέπει να εστιασθεί στην διατήρηση του μεριδίου που κατέχουν τα ελληνικά προϊόντα στην πορτογαλική αγορά, και κυρίως των ιχθυηρών, χημικών, ενδυμάτων, χαλκού, αλλά και την εκμετάλλευση της αύξησης της ζήτησης για εισαγωγές σε ορισμένους κλάδους όπως φυτικές υφαντικές ίνες, οργανικά χημικά, φάρμακα λιανικής πώλησης, ακατέργαστα καπνά, λιπάσματα, ορισμένες κατηγορίες τροφίμων, κλπ. Τέλος, αν και λόγω της δημοσιονομικής συγκυρίας στην Πορτογαλία, παρόμοιας με αυτή στην Ελλάδα, η προσέλκυση Πορτογάλων επενδυτών δεν είναι άμεσα εφικτό εγχείρημα στην παρούσα φάση, θα μπορούσε να έχει προοπτική η προσέλκυση επενδυτών στον τομέα των τουριστικών υποδομών πολυτελείας.-